

НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ НАПН УКРАЇНИ В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Наукова доповідь на загальних зборах НАПН України «Про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2025 році та завдання на 2026 рік», 3 квітня 2026 р.

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2026.8137>

РАДКЕВИЧ

Олександр Петрович

доктор педагогічних наук,
професор, головний науковий
співробітник відділу
моніторингу та оцінювання
якості загальної середньої
освіти Інституту педагогіки
Національної академії
педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

Анотація. У статті здійснено комплексний аналіз діяльності молодих учених Національної академії педагогічних наук України в умовах війни, суспільних трансформацій та підготовки до повоєнного відновлення. Розкрито роль молодих дослідників як ключових агентів стійкості й інноваційного розвитку національної системи освіти. Проаналізовано основні напрями їхньої наукової роботи, зокрема публікаційну активність, міжнародну співпрацю, участь у програмах академічної мобільності та реалізацію принципів відкритої науки. Окрему увагу приділено внеску молодих учених у розвиток цифрової трансформації освіти, використання інструментів штучного інтелекту, подолання освітніх втрат, забезпечення психологічної безпеки учасників освітнього процесу та формування людського капіталу в умовах воєнних і післявоєнних викликів. Виявлено ключові інституційні проблеми, що стримують розвиток молоді науки, зокрема відтік кадрів, дефіцит фінансових і матеріально-технічних ресурсів, обмежені можливості кар'єрного зростання. Окреслено стратегічні пріоритети діяльності молодих учених НАПН України на 2026 р., спрямовані на посилення прикладного характеру досліджень, розвиток наукової інфраструктури та інтеграцію української освітньо-наукової спільноти до європейського дослідницького простору.

Ключові слова: молоді вчені; НАПН України; освітні трансформації; війна; повоєнне відновлення; цифрова освіта; штучний інтелект; відкрита наука.

2025 рік став для наукової сфери України періодом надзвичайно складних і багатовекторних викликів, зумовлених тривалою повномасштабною війною, істотними демографічними втратами, масовими міграційними процесами та необхідністю швидкої адаптації системи освіти до умов високої невизначеності. У цих умовах **Національна академія педагогічних наук** (далі – НАПН) України визначила пріоритетами збереження та розвиток людського капіталу, науково-методичне забезпечення освітніх реформ і підтримку стійкості освітньої системи в умовах воєнного та повоєнного часу. З огляду на це, діяльність молодих учених НАПН України, об'єднаних зокрема в межах Ради молодих учених НАПН України, набула стратегічного значення. Як свідчать матеріали першого у 2025 р. засідання Ради молодих учених, ключовими напрямками її роботи стали координація наукової діяльності молоді, методологічна підтримка до-

сліджень, розвиток міжнародної співпраці та популяризація науки в умовах війни. Молоді вчені розглядаються як носії інноваційного потенціалу, цифрових компетентностей і міждисциплінарного мислення, що особливо важливо для оперативного реагування на суспільні запити освітньої галузі (НАПН України, 2025).

2025 рік став для багатьох молодих вчених роком *визнання на державному рівні*. Висока оцінка роботи О.П. Радкевича «Інструменти EdTech для навчання та оцінювання» Премією Президента України для молодих вчених є не лише особистим досягненням, але й свідченням того, що академія надає пріоритетності цифровізації та інноваційним освітнім технологіям.

Так, молоді вчені з Інституту педагогіки НАПН України, зокрема кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу дидактики Марія Павельчук отримала Державну іменну стипендію для увічнення подій Революції Гідності та вшанування подвигу Героїв України – Героїв Небесної Сотні у номінації «Стипендія імені Юрія Поправки», Мирослава Тишковець продовжує успішні дослідження у сфері STEM-освіти за стипендією Кабінету Міністрів України. Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених у 2025 р. отримала і науковий співробітник відділу дослідницької діяльності університетів Інституту вищої освіти НАПН України Марія Саюк.

Наукова діяльність молодих учених НАПН України у 2025 р. дедалі чіткіше усвідомлюється не лише як інструмент академічного пізнання, а як фундамент формування людського капіталу, соціальної згуртованості та відновлення країни у повоєнний період. Тематика наукових пошуків молодих дослідників узгоджується із пріоритетними напрямками наукових досліджень НАПН України на 2023 – 2027 рр. та охоплює проблеми якості освіти, психологічної безпеки учасників освітнього процесу, подолання освітніх втрат, розвитку цифрових, громадянських і національно-патріотичних компетентностей.

Важливою тенденцією 2025 р. стало *посилення практико-орієнтованого характеру досліджень молодих учених*. Відбувається поступове зміщення акцентів від ізольованих теоретичних розвідок до прикладних досліджень, результати яких безпосередньо інтегруються в діяльність закладів загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти. Молоді дослідники беруть активну участь у розробленні методичних рекомендацій, освітніх програм, цифрових

інструментів та аналітичних матеріалів для педагогів і управлінців, що відповідає завданням модернізації освіти в умовах воєнного стану (Лапаєнко ред., 2022).

Значущим аспектом діяльності молодих учених НАПН України у 2025 р. стало їхнє активне залучення до *реалізації принципів відкритої науки та європейських стандартів наукової доброчесності*. Це узгоджується як із Концепцією розвитку відкритої науки НАПН України, так і з національним курсом на імплементацію Європейського дослідницького простору. Молоді вчені активно долучаються до підготовки публікацій у відкритому доступі, використання наукометричних та репозитарних платформ, участі в міжнародних проєктах і програмах академічної мобільності (МОН України, 2023).

Не менш важливим є *ціннісний вимір діяльності* молодих учених НАПН України. У 2025 р. він проявився у чіткій громадянській позиції, підтримці освітніх і наукових ініціатив в умовах війни, участі в експертних обговореннях державної освітньо-наукової політики та науковому волонтерстві (Губеладзе, 2019). Такі форми активності сприяють зміцненню довіри суспільства до науки й усвідомленню молодими вченими власної соціальної відповідальності.

Одним із ключових індикаторів розвитку молодих науковців є рівень, динаміка та *якість публікаційної активності*. У 2025 р. молоді вчені НАПН України продемонстрували стійке зростання результативності наукових досліджень та суттєве розширення представленості своїх наукових напрацювань у міжнародному науковому просторі, що відповідає пріоритетам Стратегії розвитку НАПН України та курсу на інтеграцію до Європейського дослідницького простору.

Особливо показовою стала динаміка публікацій у наукових журналах, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science Core Collection, зокрема у виданнях 3–4 квартилів, орієнтованих на міждисциплінарні дослідження у сфері освіти, психології, соціальних наук і цифрової трансформації. Молоді науковці активно долучалися до колективних міжнародних публікацій, що підвищило видимість української педагогічної та психологічної науки на глобальному рівні та сприяло зростанню цитованості наукових результатів.

Установи НАПН України забезпечили системну інституційну підтримку публікаційної діяльності молодих учених. Зокрема, Інститут психології

імені Г.С. Костюка, Інститут соціальної та політичної психології, Інститут вищої освіти, Інститут педагогіки, Інститут цифровізації освіти (Інститут цифровізації освіти НАПН України, n.d.) реалізували консультаційні та методологічні механізми супроводу підготовки наукових статей, спрямованих на дослідження проблем когнітивного розвитку, психологічної безпеки, медіапсихології, соціальної стійкості, формування людського капіталу, академічної доброчесності та відкритої освіти в умовах воєнного стану. Отримані наукові результати мають не лише теоретичне, але й виразно прикладне значення. Вони використовуються під час розроблення практичних рекомендацій для педагогічних працівників, освітніх програм, інструментів психологічного супроводу та аналітичних матеріалів для органів управління освітою, що узгоджується із завданнями науково-методичного забезпечення модернізації освіти в кризових умовах.

Окремої уваги заслуговує *активна участь* молодих вчених НАПН України *у редакційній та експертній діяльності*. Наприклад, залучення молодих учених Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна до роботи редакційної колегії Вісника Кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» (UNESCO Chair Journal Lifelong Professional Education in the XXI Century, 2019), включеного до міжнародної референтної бази ERIH Plus, сприяє формуванню в них високого рівня навичок академічного письма, експертного аналізу, дотримання стандартів наукової доброчесності та розвитку культури якісної наукової комунікації.

Важливим результатом 2025 р. стало також оновлення та *створення фундаментальних освітніх і навчально-методичних видань* за участі молодих учених. Зокрема, перевидання підручника «Загальна психологія» у двох томах, а також підготовка навчально-методичних посібників з проблем оцінювання наукової та дослідницької діяльності в контексті відкритої науки, використання наукометричних інструментів і дотримання принципів FAIR-зберігання даних свідчать про глибоку інтеграцію молодих дослідників у процес формування сучасного освітнього контенту для здобувачів вищої освіти і аспірантів (МОН України, 2023; Zagorodny et al., 2025).

Міжнародна співпраця у 2025 р. стала одним із ключових чинників підвищення академічної конкурентоспроможності та професійної мобільності молодих учених НАПН України. В умовах

воєнного стану саме участь у міжнародних програмах забезпечила доступ до сучасних дослідницьких методологій, інноваційних освітніх практик і європейського наукового дискурсу, сприяючи інтеграції української педагогічної та психологічної науки до Європейського дослідницького простору.

Провідну роль у розвитку міжнародної співпраці у 2025 р. відігравала участь молодих учених НАПН України в програмі Erasmus+, зокрема у проєкті SIN-NEC (Sustainability and Internationalization Capacities to Promote Modernisation of Newcomers Higher Education in Neighbourhood East Countries, 2024-2026) (Institute for Digitalisation of Education of the NAES of Ukraine, 2024). Проєкт реалізується за напрямом CBHE (Capacity Building in Higher Education) та має на меті посилення інституційної спроможності українських і вірменських закладів вищої освіти у сферах інтернаціоналізації, цифровізації та сталого розвитку.

Упродовж 2025 р. молоді дослідники НАПН України, зокрема Інституту цифровізації освіти, брали участь у:

- очних та онлайн-тренінгах з інтернаціоналізації вищої освіти;
- заходах з розвитку Virtual Exchange як інструменту цифрової міжнародної співпраці;
- підготовці аналітичних матеріалів та інституційної самооцінки рівня інтернаціоналізації установ НАПН України.

Результатом участі в SIN-NEC стало формування у молодих вчених практичних компетентностей із розроблення стратегій інтернаціоналізації, управління міжнародною діяльністю та інтеграції принципів сталого розвитку в освітні й наукові процеси.

Вагомим здобутком 2025 р. став індивідуальний *досвід міжнародної академічної мобільності* молодих дослідників НАПН України. Особливе місце посів проєкт ARISE (Advancement of Resilient and Innovative Higher Education in Ukraine, 2024-2026) (Інститут вищої освіти НАПН України, 2024), який реалізується у співпраці з Університетом Тампере (Фінляндія) за підтримки Фінського національного агентства з питань освіти (EDUFI, Team Finland Knowledge).

У межах проєкту у 2025 р. молоді науковці НАПН України:

- взяли участь у короткострокових навчальних візитах до Фінляндії;
- опанували сучасні підходи до управління вищою освітою в кризових і надзвичайних умовах;

- долучилися до розроблення та викладання англomовного модуля Higher Education Policy and Management in Emergencies для магістрантів і аспірантів.

Крім того, окремі молоді дослідники НАПН України у 2025 р. здобули індивідуальний досвід:

- наукових стажувань у США (зокрема в Єльському університеті) у сфері емоційної регуляції та психології розвитку;
- опанування методів Big Data та data-driven analysis в освітніх дослідженнях у партнерстві з українськими ІТ-компаніями.

Це сприяло підвищенню методологічної культури, розвитку міждисциплінарного мислення та впровадженню новітніх інструментів емпіричного аналізу в педагогічні та психологічні дослідження.

Важливим напрямом міжнародної діяльності молодих учених НАПН України у 2025 р. стала участь аспірантів та наукових співробітників Інституту вищої освіти у програмах Eurodoc Ambassador Programme, спрямованих на утвердження демократичних цінностей, академічної свободи та відповідальної дослідницької діяльності (Інститут вищої освіти НАПН України, 2025). Залучення до діяльності Eurodoc забезпечує:

- гармонізацію національних підходів до підготовки докторів філософії з європейськими стандартами;
- напрацювання рекомендацій щодо поліпшення умов праці молодих дослідників;
- розвиток академічної мобільності та баланс між науковою й викладацькою діяльністю.

У стратегічній перспективі це створює підґрунтя для інституційних змін у системі підготовки та підтримки наукових кадрів в Україні, зокрема в контексті повоєнного відновлення.

Плануючи діяльність на 2026 р., молоді вчені НАПН України визначають *стратегічний перехід від переважно концептуального осмислення цифрових технологій до системного розроблення, апробації та впровадження прикладних методик їх використання в освіті* (European Commission, 2025). Такий вектор узгоджується із пріоритетами Стратегії розвитку НАПН України, державною політикою цифрової трансформації освіти та європейським курсом України на інтеграцію до Європейського дослідницького простору.

Ключовим пріоритетом на 2026 р. визначено активне *впровадження технологій штучного інтелекту (ШІ) у навчальний процес*, насамперед для:

- персоналізації навчання й побудови індивідуальних освітніх траєкторій;

- діагностики освітніх втрат та формування адаптивних програм їх компенсації;

- підтримки педагогів у роботі з різномірними й травмованими групами учнів і студентів.

Цей напрям базується на досвіді Інституту цифровізації освіти НАПН України та результатах міжнародних і національних досліджень, присвячених використанню ШІ в освіті, зокрема у межах науково-методичних семінарів і конференцій «Teacher Digital Competence 2026: Strategies and Practices of Teaching with Artificial Intelligence».

У 2026 р. наукові дослідження молодих вчених НАПН України будуть зосереджені на вивченні впливу ШІ та цифрового освітнього середовища на когнітивні процеси, навчальну мотивацію та психологічне благополуччя здобувачів освіти (UNESCO, n.d.). Особлива увага приділятиметься етичним та безпековим аспектам застосування ШІ, захисту персональних даних, профілактиці цифрового перевантаження й ризиків для психічного здоров'я дітей і молоді, що відповідає рекомендаціям UNESCO та європейських освітніх політик.

У контексті повоєнного відновлення України стратегічним пріоритетом 2026 р. стає *методологічний супровід підготовки фахівців для зеленої та цифрової економіки*. Молоді вчені Інституту професійної освіти НАПН України планують розроблення міждисциплінарних освітніх моделей, що поєднують цифрові компетентності, принципи сталого розвитку та циркулярної економіки (Інститут професійної освіти НАПН України, n.d.). Означений напрям узгоджується із національними й міжнародними аналітичними дослідженнями щодо зеленої та цифрової трансформації України в повоєнний період (Digital State UA, 2025).

Паралельно важливим напрямом є *розроблення стратегій психосоціальної підтримки ветеранів, молоді та інших вразливих груп в освітньому середовищі*. Актуальність цього пріоритету підтверджується результатами досліджень IOM (International Organization for Migration, 2025), українських і міжнародних наукових публікацій, що наголошують на потребі комплексної підтримки реінтеграції ветеранів у систему вищої освіти та професійної підготовки.

Невід'ємним складником стратегії розвитку молоді педагогічної науки на 2026 р. залишається *підтримка й модернізація наукової інфраструктури*. Передбачено: подальший розвиток програмних рішень для організації міжнародних наукових заходів (зокрема використання

ConfTool для забезпечення прозорості й інтернаціоналізації конференцій); системне вдосконалення електронних наукових журналів на базі Open Journal Systems (OJS) відповідно до вимог Національного плану відкритої науки України; створення та розвиток електронних енциклопедій освіти й репозитаріїв як інструментів відкритого доступу до результатів педагогічних і психологічних досліджень. Ці кроки узгоджуються з державною політикою відкритої науки та рекомендаціями щодо розвитку дослідницьких е-інфраструктур в Україні.

Попри вагомі досягнення молодих учених НАПН України, у 2025 р. *зберігалася низка системних інституційних проблем*, що істотно обмежують сталість розвитку молоді науки. Найгострішою серед них залишається *відтік наукових кадрів* за кордон та перехід на роботу до комерційного сектору, зумовлений поєднанням воєнних ризиків, низького рівня оплати праці та обмежених можливостей кар'єрного зростання в наукових установах.

За даними UNESCO, унаслідок повномасштабної війни 10-20 % українських науковців були змушені залишити місця роботи, а близько 15-20 % тих, хто залишився, припинили академічну діяльність або перейшли в інші сектори економіки. Понад 54 % учених повідомляють про неможливість проводити дослідження на довоєнному рівні, що особливо критично позначається на молодих дослідниках, які перебувають на початкових етапах наукової кар'єри (Lutsenko et al., 2025).

Суттєвим чинником «витоку мізків» залишається *невідповідність заробітної плати реальним умовам життя та дослідницьким навантаженням*. Як засвідчують аналітичні огляди Research Professional News, тривала нестабільність і слабка захищеність наукових кар'єр змушують молодих вчених обирати еміграцію або дистанційну співпрацю з іноземними установами, що посилює фрагментацію національного наукового простору.

Не менш гострою є *проблема застарілого матеріально-технічного забезпечення наукових досліджень*, особливо в напрямках EdTech, освітнього аналізу даних, штучного інтелекту та STEM-освіти. Значна частина дослідницької інфраструктури не оновлювалася роками, а воєнні дії істотно ускладнили доступ до обладнання, серверних потужностей і ліцензійного програмного забезпечення, що негативно впливає на конкурентоспроможність досліджень і мотивацію молодих учених.

Критичною залишається і *проблема фінансу-*

вання публікаційної діяльності. Оплата публікацій у журналах Scopus та Web of Science, витрати на оформлення статей часто перекладаються на самих авторів. Обмеженість коштів на відрядження, міжнародні стажування та короткострокову мобільність знижує присутність молодих вчених НАПН України у світовому науковому дискурсі та обмежує трансфер сучасних методологій.

Позитивним, однак недостатнім кроком у подоланні цих проблем стали *реформи системи державної грантової підтримки*, зокрема ухвалення у 2025-2026 рр. Указів Президента України про п'ятиразове збільшення обсягів президентських грантів для молодих учених і докторів наук, що адмініструються Національним фондом досліджень України. Попри істотне зростання розмірів фінансування, кількість таких грантів залишається обмеженою і не охоплює значну частину молодих дослідників гуманітарної та освітньої сфери.

У таких умовах подолання інституційних викликів розвитку молоді науки потребує:

- розширення внутрішніх грантових програм НАПН України, орієнтованих на ранні етапи наукової кар'єри;
- стимулювання міжінституційної та міждисциплінарної співпраці для спільного використання ресурсів і інфраструктури;
- формування довгострокових національних стратегій підтримки молодих дослідників, спрямованих на утримання талантів, професійну стабільність та повернення науковців з-за кордону після завершення війни.

Отже, результати діяльності молодих учених НАПН України у 2025 р. переконливо свідчать про їх ключову роль у забезпеченні стійкості й інноваційного розвитку національної системи освіти в умовах війни та суспільних трансформацій. Молоді дослідники продемонстрували здатність працювати в кризовому контексті, поєднуючи академічну рефлексію із практичною орієнтацією досліджень на потреби освіти, науки й суспільства.

Поєднання високої публікаційної активності, зростання міжнародної наукової інтеграції та розвитку прикладних досліджень дає змогу розглядати спільноту молодих вчених НАПН України як один із важливих драйверів модернізації освітньо-наукового простору. Внесок молодих дослідників у розвиток відкритої науки, цифрових освітніх рішень, психологічної підтримки учасників освітнього процесу та науково-методичного забезпечення реформ підтверджує їхню зростаючу інституційну суб'єктність.

Водночас виявлені інституційні та ресурсні обмеження – від нестачі фінансування до кадрових ризиків – підкреслюють необхідність системної та довгострокової державної й академічної політики підтримки молоді науки. Саме інвестування в розвиток молодих вчених, розширення можливостей академічної мобільності, створення стабільних кар'єрних траєкторій та модернізація наукової інфраструктури є передумовами збереження інтелектуального потенціалу України.

У стратегічній перспективі молоді вчені НАПН України виступають не лише як виконавці наукових проєктів, а як активні учасники формування майбутньої освітньої та наукової політики, спроможні забезпечити науково обґрунтований супровід повоєнного відновлення, європейської інтеграції та сталого розвитку країни. 2025 рік став важливим етапом консолідації цієї спільноти й окреслення її провідної ролі в трансформації української освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Губеладзе, І.Г. (2019). Діяльність ради молодих учених: проблеми, ризики, перспективи: Наукова доповідь на загальних зборах НАПН України 17 грудня 2019 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 1(1), 1-4. <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2019-1-1-1-9>
- Інститут вищої освіти НАПН України. (2024, 5 грудня). *Проект «ARISE: Просування стійкої та інноваційної вищої освіти в Україні / Advancement of Resilient and Innovative Higher Education in Ukraine» (2024–2026)*. <https://ihed.org.ua/internationalization/proyekt-arise-stijka-innovatsijna-vysha-osvity-ua/>
- Інститут вищої освіти НАПН України. (2025, 25 березня). *Навчання аспірантки Інституту вищої освіти НАПН України за програмою EURODOC*. <https://ihed.org.ua/events/aspirantka-ivo-napn-ukrayiny-eurodoc/>
- Інститут професійної освіти НАПН України. (n.d.). *Рада молодих вчених*. <https://ivet.edu.ua/rada-molodyh-vchenyh/>
- Інститут цифровізації освіти НАПН України. (n.d.). *Про Раду молодих вчених*. <https://iitlt.gov.ua/council-of-young-scientists/>
- Лапаєнко, С.В., Агалець, І.О., Гуралюк, А.Г., Закатов, Д.О., Ростока, М.Л., Рабаданова, Л.В., Селецький, А.В., Вараксіна, Н.В., & Годецька, Т.І. (2022). *Діяльність НАПН України щодо науково-методичного забезпечення модернізації та реформування освіти: оглядове видання* (С.В. Лапаєнко, наук. ред.). Вінниця: Твори, 204 с. https://dnrb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/07/overview_edition_2022.pdf
- Міністерство освіти і науки України. (2023, 26 січня). *National open science plan*. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/nauka/2023/01/26/National-Open-Science-Plan-Ukraine.pdf>
- Національна академія педагогічних наук України. (2025, 28 травня). *Засідання Ради молодих вчених НАПН України | 19.05.2025: ефективна координація та нові ініціативи*. <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3630/>
- Digital State UA. (2025, March 24). *Ukraine Accelerates e-Literacy through Public Infrastructure*. <https://digitalstate.gov.ua/news/govtech/ukraine-accelerates-e-literacy-through-public-infrastructure>
- European Commission. (2025, March 28). *Ukraine: Digital transformation of education as a strategic path to resilience and innovation*. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/news/ukraine-digital-transformation-education-strategic-path-resilience-and-innovation>
- Institute for Digitalisation of Education of the NAES of Ukraine. (2024). *SIN-NEC*. <https://iitlt.gov.ua/en/sin-nec/>
- International Organization for Migration. (2025). *Veteran profiles and reintegration challenges in Ukraine. Thematic Brief. March 2025*. <https://surl.lu/sqiald>
- Lutsenko, A., Lyman, I., Nikolaiev, Y., & Riy, G. (2025). *Resilient Minds: The Unseen Struggles of Scientists in Wartime Ukraine*. UNESCO. <https://doi.org/10.54678/ICVP5702>
- UNESCO Chair Journal Lifelong Professional Education in the XXI Century. (2019). *Home*. <https://unesco-journal.com.ua/index.php/journal>
- UNESCO. (n.d.). *Ukraine National Statement of Commitment to Transform Education*. https://media.unesco.org/sites/default/files/webform/ed3002/Ukraine_National_Statement_of_Commitment.pdf
- Zagorodny, A., Khimich, O., Andon, F., Dubrovina, L., Gorbachuk, V., Kapitsa, Y., Tulchinsky, V., Havrysh, A., Harahulia, S., Denysiuk, N., Didenko, Y., Zakharova, O., Kovtaniuk, Y., Kolomiyets, O., Nikolaevskaya, E., Novytskyi, O., Nochvai, V., Radchenko, A., Reznichenko, V., ... Proskudina, G. (2025). *Open Science: The Vision of the National Academy of Sciences of Ukraine*. Kyiv: Akadempriodyka. <https://doi.org/10.15407/akadempriodyka.555.202>

SCIENTIFIC POTENTIAL OF EARLY CAREER RESEARCHERS OF THE NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF SOCIETAL TRANSFORMATIONS AND EUROPEAN INTEGRATION

Scientific report to the General Meeting of NAES of Ukraine 'On the Activities of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine in 2025 and Tasks for 2026' on 3 April 2026

Oleksandr Radkevych

DSc in Education, Professor, Chief Researcher of the Department of Monitoring and Evaluation of the Quality of General Secondary Education of the Institute of Pedagogy of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. *The article provides a comprehensive analysis of the activities of early career researchers of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine in the context of war, societal transformations and preparation for post-war recovery. It examines the role of early career researchers as key agents of resilience and innovation in the development of the national education system. The study explores major areas of their academic engagement, including publication performance, international cooperation, academic mobility, and the implementation of open science principles.*

Special attention is given to the contribution of early career researchers to the digital transformation of education, the application of artificial intelligence, the mitigation of learning losses, the enhancement of psychological safety in educational environments, and the development of human capital under wartime and post-war challenges. The paper identifies critical institutional challenges hindering the sustainable development of early-career research, such as brain drain, insufficient funding and research infrastructure, and limited career advancement opportunities.

The strategic priorities for 2026 are outlined, emphasising the shift toward applied research, the strengthening of scientific infrastructure, and the deeper integration of Ukraine's educational and research community into the European Research Area.

Keywords: *early career researchers; National Academy of Educational Sciences of Ukraine; educational transformation; war; post-war recovery; digital education; artificial intelligence; open science.*

Отримано: 6 травня 2026 р.

Прийнято: 25 травня 2026 р.

Опубліковано: 2 червня 2026 р.